

Data publikacji: 05-04-2011

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII KADENCJA**

Warszawa, dnia 31 marca 2011 r.

Druk nr 1178

**SZEF CENTRALNEGO
BIURA ANTYKORUPCYJNEGO**

**Pan
Bogdan BORUSEWICZ
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Szanowny Panie Marszałku,

Zgodnie z dyspozycją art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 roku o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. Nr 104, poz. 708), w załączeniu uprzejmie przekazuję *Informację o wynikach działalności CBA w 2010 roku*, zawierającą dane na temat realizacji zadań oraz organizacyjnych aspektów działalności służby.

Z wyrazami szacunku

(-) Paweł Wojtunik

**INFORMACJA O WYNIKACH DZIAŁALNOŚCI
CENTRALNEGO BIURA ANTYKORUPCYJNEGO
W 2010 ROKU**

WARSZAWA, 31 marca 2011 r.

Spis treści

WSTĘP	3
I. PODSTAWOWE OBSZARY DZIAŁANIA CBA.....	5
1. Działania operacyjne i procesowe.....	5
2. Działalność kontrolna.....	11
3. Działalność analityczno-informacyjna	14
II. DZIAŁANIA PREWENCYJNE	15
1. Publikacje	15
2. Szkolenia antykorupcyjne	16
3. Działalność naukowo-badawcza	16
4. Udział w konferencjach.....	17
III. WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA.....	18
IV. ZAGADNIENIA ORGANIZACYJNE I STRUKTURALNE CBA.....	20
1. Struktura organizacyjna.....	20
2. Finansowanie służby	21
3. Sytuacja logistyczna.....	22
4. Sytuacja kadrowa	22
5. Doskonalenie zawodowe.....	23

WSTĘP

Rok 2010 był okresem poważnych wyzwań dla sprawnej realizacji ustawowych zadań przez Centralne Biuro Antykorupcyjne. Wiązały się one z wystąpieniem następujących czynników:

- koniecznością dostosowania ustawy o CBA do orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z czerwca 2009 r.;
- ograniczoną możliwością przetwarzania danych osobowych przez CBA;
- potrzebą reorganizacji i wdrożenia nowego modelu zarządzania służbą w związku z wynikami audytu przeprowadzonego pod koniec 2009 r.;
- fluktuacją kadr;
- zmianą priorytetów działania, która miała na celu koncentrację działań na sprawach o dużym ciężarze gatunkowym.

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 23 czerwca 2009 r. (sygn. K 54/07) zakwestionował część przepisów ustawy o CBA dotyczących definicji korupcji, sposobu przetwarzania danych osobowych oraz dokonywania oględzin w związku z realizacją czynności kontrolnych. Szczególne znaczenie dla realizacji przez Biuro zadań ustawowych miało stwierdzenie niekonstytucyjności rozwiązań dotyczących przetwarzania danych osobowych, tym bardziej, że Sejm nie zdążył przyjąć nowych rozwiązań przed wejściem w życie wyroku. Z tego powodu z dniem 3 lipca 2010 r. utraciły moc niektóre przepisy ustawy o CBA, co spowodowało zawieszenie na blisko 2 miesiące przetwarzania danych osobowych w wewnętrznych zbiorach ewidencyjnych oraz uniemożliwiło korzystanie z zewnętrznych zasobów zawierających tego rodzaju dane. Doprowadziło to do poważnego utrudnienia realizacji ustawowych zadań Biura. Z kolei wejście w życie z dniem 2 września 2010 r. nowych regulacji wiązało się z koniecznością przygotowania aktów wykonawczych i wypracowania odpowiednich mechanizmów zapewniających skuteczną ochronę przetwarzanych danych.

Zastosowany w CBA system ochrony danych osobowych ma na celu zapewnienie ich przetwarzania w sposób zgodny z zasadami legalności, celowości, merytorycznej poprawności, adekwatności oraz ograniczenia czasowego. Opiera się on na instytucji pełnomocnika do spraw kontroli przetwarzania danych osobowych. Rozwiązanie to ma zapewnić skuteczny nadzór nad zgodnością przetwarzania danych osobowych gromadzonych przez Centralne Biuro Antykorupcyjne z przepisami ustawy o CBA oraz ustawy o ochronie danych osobowych. Warto podkreślić, że CBA jako pierwsze wśród służb specjalnych posiada w swej strukturze wewnętrzny organ nadzorczy czuwający nad prawidłowym przetwarzaniem danych osobowych.

W celu dostosowania ustawy do wyroku Trybunału dokonano także zmiany zawartej w niej definicji korupcji, przyjęto przepis *expressis verbis* poddający działalność CBA kontroli Sejmu oraz uregulowano zasady prowadzenia oględzin podczas czynności kontrolnych.

Pozostałe zmiany ustawowe objęły m.in. rozszerzenie właściwości CBA o ściganie przestępstw z art. 305 kk i określonych w art. 46-48 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie oraz wprowadzenie przepisu pozwalającego na podejmowanie współpracy - po uzyskaniu zgody Prezesa Rady Ministrów - z właściwymi organami i służbami innych państw.

Niezależny od CBA przebieg prac legislacyjnych spowodował znaczne wydłużenie procesu reorganizacji służby. Na potrzebę zmian wskazał zarządzony przez Szefa CBA i przeprowadzony pod koniec 2009 r. audyt, którego celem była ocena systemu zarządzania, organizacji oraz jakości zadań realizowanych przez wszystkie jednostki CBA. W jego trakcie stwierdzono liczne nieprawidłowości, obejmujące m.in. dysfunkcyjny model organizacyjny, błędy w sferze zarządzania służbą, brak właściwej polityki nabywania i zarządzania nieruchomościami Biura, ograniczenie współpracy z innymi instytucjami oraz nastawienie polityki informacyjnej CBA na efekt medialny, czego skutkiem było częściowe odkrycie warsztatu pracy operacyjnej. Wnioski z audytu stały się podstawą do opracowania nowej koncepcji funkcjonowania Biura oraz przeprowadzenia reorganizacji, której celem było stworzenie bardziej efektywnego modelu zarządzania służbą. Zmiany obejmowały wdrożenie nowej struktury organizacyjnej i etatowej, kompleksową reformę systemu zarządzania zasobami ludzkimi oraz bazą logistyczną, wypracowanie nowego modelu polityki informacyjnej oraz nawiązanie współpracy z innymi służbami państwa.

Czynnikiem wpływającym na funkcjonowanie służby była również rezygnacja ze służby części funkcjonariuszy, co spowodowało konieczność uzupełnienia kadry przez pozyskanie doświadczonych funkcjonariuszy z innych służb.

Kwestią, która w istotnym stopniu wpłynęła na realizację zadań ustawowych przez CBA, była również zmiana priorytetów działania. Jej istotą było dążenie do skoncentrowania sił i środków na sprawach o dużym ciężarze gatunkowym oraz zwrócenie większej uwagi na prewencyjny aspekt aktywności Biura.

I. PODSTAWOWE OBSZARY DZIAŁANIA CBA

Aktywność Centralnego Biura Antykorupcyjnego w 2010 r. obejmowała przede wszystkim przeciwdziałanie zagrożeniom dla procesów prywatyzacyjnych, zamówień publicznych oraz realizacji programów rządowych wiążących się z wydatkowaniem znaczących środków publicznych. Szczególną uwagę skoncentrowano na monitorowaniu procedur objętych osłoną w ramach „tarczy antykorupcyjnej”.

Z inicjatywy CBA podjęte zostały - wzorowane na „tarczy antykorupcyjnej” - działania osłonowe dotyczące wykorzystywania środków unijnych.

Ponadto, doceniając rolę obywateli w sferze przeciwdziałania korupcji, zdecydowanie większą uwagę zwrócono na edukacyjno-profilaktyczny aspekt aktywności Biura. Podjęte w tym zakresie działania miały na celu podnoszenie świadomości negatywnego wpływu korupcji nie tylko na sferę publiczną, ale również na życie poszczególnych obywateli.

1. Działania operacyjne i procesowe

W granicach swoich zadań funkcjonariusze CBA wykonują czynności operacyjno-rozpoznawcze, mające na celu rozpoznanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw korupcyjnych oraz naruszających interesy ekonomiczne państwa, a także czynności dochodzeniowo-śledcze określone przepisami Kodeksu postępowania karnego.

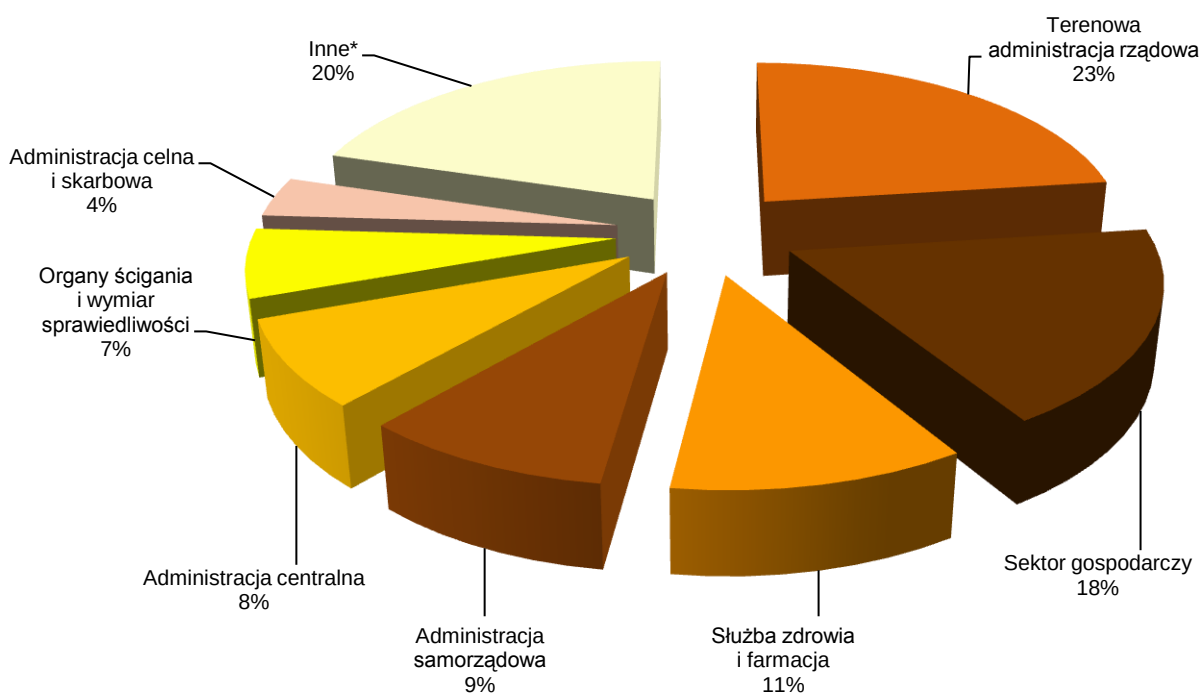
W 2010 r. w jednostkach organizacyjnych Biura wszczętych zostało **257**, a zakończonych **320 spraw operacyjnych**. Łączna liczba prowadzonych spraw wyniosła **586**.

W tym samym okresie wszczęte zostały **162 postępowania przygotowawcze**¹, zakończone - **190**, zaś łączna liczba prowadzonych wyniosła **374**. Sprawy o charakterze korupcyjnym były przedmiotem ponad 40% wszczętych śledztw. Zasadniczy nacisk został położony na prowadzenie postępowań przygotowawczych dotyczących skomplikowanych działań przestępczych, w szczególności godzących w interes ekonomiczny państwa. W tym miejscu należy podkreślić, że prowadzenie działań wykrywczych w roku ubiegłym było znacznie utrudnione ze względu na trwające blisko dwa miesiące zawieszenie możliwości przetwarzania danych osobowych, a następnie z uwagi na konieczność wdrożenia nowych rozwiązań prawno-organizacyjnych w tej sferze.

Prowadzone śledztwa dotyczyły najczęściej działalności terenowej administracji rządowej i sektora gospodarczego. Stosunkowo często czynności procesowe Biura dotyczyły również jednostek samorządu terytorialnego, administracji centralnej oraz organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości.

¹ Ponadto w ubiegłym roku prokuratura powierzyła CBA prowadzenie 15 postępowań przygotowawczych, które zostały wszczęte w latach poprzednich, ale do tej pory były prowadzone przez prokuraturę lub inne służby.

Obszary tematyczne postępowań przygotowawczych prowadzonych w 2010 r.

* Kategoria obejmuje m.in. wdrażanie programów unijnych, sport oraz oświatę i szkolnictwo wyższe.

Efekty prowadzonych czynności nie odbiegały od wyników odnotowanych w latach poprzednich, co wskazuje - w kontekście wspomnianych utrudnień - na większą skuteczność działań. Przykładem tego jest łączna wartość zabezpieczonego mienia, która w 2010 r. wyniosła 11 mln zł i była zbliżona do wartości odnotowanych w okresie 2006-2009:

- 2006 - 11,5 mln zł,
- 2007 - 12,9 mln zł,
- 2008 - 12 mln zł,
- 2009 - 10,3 mln zł.

W 2010 roku czynności procesowe realizowane przez Centralne Biuro Antykorupcyjne pozwoliły na przedstawienie **517 osobom** łącznie **1625 zarzutów** popełnienia przestępstwa. W stosunku do podejrzanych zastosowano następujące środki zapobiegawcze:

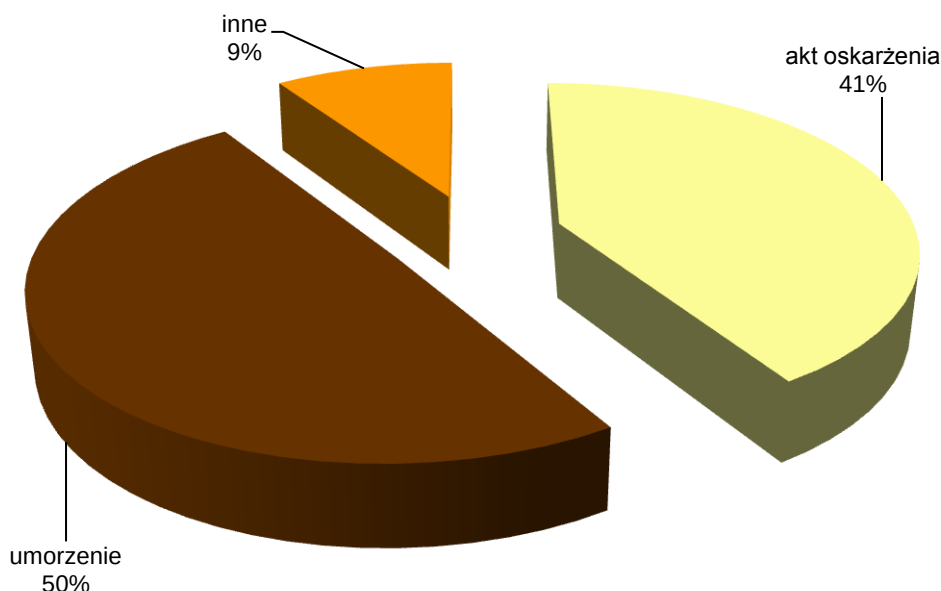
- tymczasowe aresztowanie - 41 przypadków,
- poręczenie majątkowe - 109 przypadków,
- dozór Policji - 50 przypadków,
- zawieszenie w czynnościach - 18 przypadków,
- zakaz opuszczania kraju - 26 przypadków,
- inne - 11 przypadków.

Dostrzegalny spadek liczby tymczasowych aresztowań spowodowany jest dwoma czynnikami:

- 1) wyższą jakością materiałów przekazywanych prokuraturze, co eliminuje niebezpieczeństwo ewentualnego mataczenia i sprawia, że stosowanie innych środków zapobiegawczych w pełni zapewnia prawidłowy tok postępowań przygotowawczych;
- 2) ogólną tendencją, wynikającą z praktyki prokuratury i sądownictwa, zgodnie z którą środek ten jest stosowany tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

W ubiegłym roku zakończonych zostało **190 postępowań przygotowawczych**, z czego 50% prokuratura umorzyła (w 2009 r. - 55%). Natomiast 41% śledztw zakończonych zostało wniesieniem aktu oskarżenia (w 2009 r. - 38%).

Sposób zakończenia postępowań przygotowawczych w 2010 r.

Dane statystyczne dotyczące zakończonych postępowań przygotowawczych wskazują na podniesienie skuteczności pracy Biura. Wpływ na wzrost efektywności mogły mieć podjęte na przełomie 2009 i 2010 r. działania mające na celu systematyczne podnoszenie kwalifikacji zawodowych funkcjonariuszy poprzez zintensyfikowanie szkoleń doraźnych, a także podejmowanie służby w CBA przez doświadczonych funkcjonariuszy z innych służb.

Przykłady śledztw prowadzonych w 2010 r.

Nieprawidłowości w działalności Komisji Majątkowej

Śledztwo dotyczy nieprawidłowości w procesie przyznawania kościelnym osobom prawnym nieruchomości stanowiących zwrot lub rekompensatę za odebrany bezprawnie majątek. Ujawniono fałszowanie operatów szacunkowych przez rzeczoznawcę majątkowego w zamian za korzyści majątkowe oraz niekorzystne rozporządzanie mieniem przez członków

Komisji. Zgromadzony materiał dowodowy pozwolił na przedstawienie zarzutów pięciu osobom. Wśród podejrzanych są: członek Komisji Majątkowej reprezentujący stronę rządową, pełnomocnik kościelnych osób prawnych, rzeczoznawca majątkowy i dwóch przedsiębiorców. W sprawie zabezpieczono mienie o łącznej wartości 3,8 mln zł, a jeden z podejrzanych został tymczasowo aresztowany.

Wyludzanie środków z funduszy unijnych zarządzanych przez łódzki oddział ARiMR

Funkcjonariusze CBA zidentyfikowali mechanizm wyludzania środków z programów: SAPARD, Sektorowy Program Operacyjny „Odnowa Wsi” oraz Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego, zarządzanych przez łódzki oddział Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. W procederze uczestniczyło kilkadziesiąt podmiotów gospodarczych i stowarzyszeń oraz pracownicy ARiMR. Beneficjenci przedkładali fikcyjne faktury, znacznie zawyżając wartość wykonanych inwestycji. Wykorzystywali przy tym także dokumentację dotyczącą inwestycji finansowanych wcześniej z innych programów unijnych. Z kolei pracownicy Agencji umożliwiali uzyskanie dofinansowania oraz jego rozliczenie w zamian za korzyści majątkowe, które były przekazywane jako wynagrodzenia za fikcyjne usługi konsultingowe. Łączna kwota przyjętych łapówek przekroczyła 1 mln zł. Do końca 2010 roku status podejrzanego uzyskały 82 osoby.

Korupcja w związku z zakupem wagonów dla metra

Na podstawie materiałów zgromadzonych przez CBA wszczęte zostało postępowanie przygotowawcze w sprawie wręczania korzyści majątkowych urzędnikom odpowiedzialnym za przetargi na zakup taboru dla Metra Warszawskiego. Łapówki miały być przekazywane za pośrednictwem firmy konsultingowej kontrolowanej przez byłego urzędnika samorządowego. Czterem podejrzanym o ustawienie przetargu zarzucono m.in. podpisanie niekorzystnej dla zamawiającego umowy i wyrządzenie Skarbowi Państwa szkody wielkich rozmiarów. Wśród podejrzanych jest były dyrektor Metra Warszawskiego. Jeden z podejrzanych został zatrzymany w Barcelonie przez hiszpańską policję na podstawie europejskiego nakazu aresztowania.

Ustawianie przetargów prowadzonych przez jednostki podległe MON

CBA prowadzi śledztwo w sprawie ustawiania przetargów organizowanych przez jednostki podległe Ministerstwu Obrony Narodowej. W wyniku zмовy między oficerami a przedstawicielami firm realizujących zamówienia dla wojska przetargi przygotowywano w sposób umożliwiający ich wygranę przez konkretne podmioty. Zarzuty zostały przedstawione 11 osobom, w tym oficerowi Sztabu Generalnego, któremu zarzucono przyjmowanie korzyści majątkowych od prezesa jednej z firm. Pozostali podejrzani to m.in. generał rezerwy oraz szef logistyki JW „GROM”, którym przedstawiono zarzut udziału w zorganizowanej

grupie przestępczej mającej na celu ustawienie przetargu na sprzęt dla tej formacji. Tymczasowo aresztowane zostały 3 osoby.

Nieprawidłowości w związku z budową boisk sportowych

Materiały uzyskane przez CBA pozwoliły na wszczęcie postępowania w sprawie powoływania się na wpływy w instytucjach państwowych i samorządowych oraz korupcji przy udzielaniu zamówień publicznych w ramach programu „Moje Boisko - Orlik 2012”. Zarzuty postawiono pięciu podejrzanym: prezesowi spółki dystrybuującej sztuczne nawierzchnie boisk, dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Sosnowcu, właścicielowi i pełnomocnikowi firmy budującej obiekty sportowe oraz architektowi sporządzającemu projekty budowlane. Proceder polegał na wykorzystywaniu przez przedstawicieli firmy sprzedającej sztuczne nawierzchnie kontaktów z architektami i urzędnikami samorządowymi do umieszczania w dokumentacji przetargowej zapisów preferujących swoją firmę. Za wpisanie w projekt określonych parametrów sztucznej nawierzchni architekci uzyskiwali płatności za fikcyjne, dodatkowe usługi, a urzędnicy otrzymywali pieniądze lub opłacano im koszty wyjazdów zagranicznych.

Nadużycie uprawnień w Banku Gospodarstwa Krajowego w Rzeszowie

Postępowanie dotyczyło przyjmowania korzyści majątkowych przez dyrektora oddziału banku oraz jego zastępcę. Są oni podejrzani o narażenie należącego do Skarbu Państwa banku na wielomilionowe straty. Zarzucono im doprowadzenie do bezprawnego wykreślenia z ksiąg wieczystych hipotek 15 lokali mieszkalnych, które stanowiły zabezpieczenie udzielonego przez bank kredytu, przez co narazili bank na stratę co najmniej 7 mln zł. Inny zarzut dotyczy przekroczenia uprawnień, niedopełnienia obowiązków oraz poświadczenia nieprawdy w związku z udzieleniem gwarancji bankowej na kwotę ponad 5 mln zł, dzięki czemu prywatna firma uzyskała środki finansowe z Państwowej Agencji Przedsiębiorczości. Obecnie w sprawie jest pięciu podejrzanych. Wobec jednej osoby zastosowano areszt tymczasowy, na pozostałe osoby nałożono poręczenia majątkowe w łącznej wysokości 300 tys. zł.

Przyjmowanie korzyści przez urzędników Urzędu Miasta Szczecina

Efektem działań kontrolnych CBA było śledztwo dotyczące niegospodarnego zarządzania mieszkaniem i innymi lokalami komunalnymi przez Urząd Miasta Szczecina. Mieszkania były niezgodnie z prawem wynajmowane, a następnie sprzedawane na bardzo korzystnych dla kupujących warunkach. Na sprzedaży 177 mieszkań miasto straciło co najmniej 6 mln zł. W śledztwie 31 podejrzanym przedstawiono łącznie 165 zarzutów (biernej i czynnej korupcji, przekroczenia uprawnień oraz niedopełnienia obowiązków). Czynności kontrolne i procesowe, prowadzone przez CBA, umożliwiły Urzędowi Miasta Szczecina wystąpienie z pozwem cywilnym wobec beneficjentów tego proceduru. Sąd nakazał zwrot mieszkań m.in. Prezydentowi Szczecina i Zastępcy Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożar-

nej (uzyskali lokale przed objęciem tych funkcji) oraz Przewodniczącemu NSZZ „Solidarność” Regionu Zachodniopomorskiego, a także byłemu Komendantowi Wojewódzkiemu Policji w Szczecinie oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Inspekcji Handlowej.

Przyjmowanie korzyści majątkowych przez przewodniczącego Rady Miasta Zabrze

Podstawą wszczęcia śledztwa było zatrzymanie w trakcie przyjęcia łapówki w wysokości 60 tys. zł. Przewodniczącemu przedstawiono 3 zarzuty przyjęcia korzyści majątkowej. Podejrzany został tymczasowo aresztowany. Ponadto zgromadzony materiał dowodowy pozwolił na uzupełnienie zarzutów o składanie fałszywych zeznań w związku z podaniem nieprawdy w oświadczeniach majątkowych oraz zatajeniem posiadanych kredytów bankowych.

Zatrzymanie doradcy ds. ekonomicznych prezydenta Lublina

Bezpośrednio po przyjęciu 20 tys. zł łapówki został zatrzymany doradca ds. ekonomicznych prezydenta Lublina. Osoba ta, powołując się na wpływy u prezydentów Lublina i Zamościa, żądała korzyści majątkowych w zamian za ułatwienie wygrania przetargów na wymianę oświetlenia ulicznego. Wobec podejrzanego zastosowano areszt tymczasowy zastąpiony następnie poręczeniem majątkowym.

Korupcja wyborcza w Wałbrzychu i Chełmie

Działania CBA pozwoliły na przedstawienie zarzutów 6 osobom w związku z korupcją wyborczą podczas wyborów samorządowych w Wałbrzychu. W zamian za wręczenie korzyści majątkowej nakłaniały one do głosowania na określonych kandydatów w wyborach do rady miasta, rady powiatu oraz na stanowisko prezydenta Wałbrzycha.

W trakcie wyborów prezydenta Chełma w 2006 r. dochodziło do nakłaniania do głosowania w określony sposób w zamian za pieniądze lub alkohol. Ujawniony przez CBA proceder pozwolił na skierowanie aktu oskarżenia przeciwko 7 osobom.

Falszowanie faktur VAT

CBA prowadzi śledztwo w sprawie fałszowania faktur VAT przez przedsiębiorcę budowlanego z Kalisza. W latach 2005-2009 wystawił on kilkaset faktur VAT dokumentujących wykonanie usług lub sprzedaży towarów, które w rzeczywistości nie miały miejsca. Fikcyjne faktury były podstawą do zaniżenia należnego podatku VAT oraz dochodowego, w wyniku czego Skarb Państwa stracił co najmniej 10 mln zł. W tej sprawie w 2010 r. postawiono 20 osobom zarzuty o przestępstwa skarbowe, tj. oszustwa podatkowe, wystawianie i posługiwanie się fałszywymi fakturami oraz wprowadzanie w błąd organu podatkowego. Trzy osoby zostały tymczasowo aresztowane, natomiast wobec pozostałych podejrzanych zastosowano poręczenie majątkowe, zakaz opuszczania kraju oraz dozór policyjny.

Korupcja w Państwowej Straży Pożarnej

CBA prowadzi śledztwo w sprawie przyjmowania korzyści majątkowych przez wysokich rangą funkcjonariuszy PSP w Lublinie. Zarzuty popełnienia przestępstwa przedstawiono 8 osobom. Wśród podejrzanych jest lubelski Komendant Wojewódzki PSP. Zarzucono mu, że wspólnie z innymi osobami przyjął od jednego z przedsiębiorców 12 tys. zł za zlecenie obsługi cateringowej uczestników szkoleń organizowanych przez kierowaną przez siebie jednostkę.

Korupcja w służbie zdrowia

Aktem oskarżenia wobec sześciu lekarzy i psychologów zakończyło się śledztwo dotyczące przyjmowania korzyści majątkowych za poświadczanie nieprawdy w dokumentacji lekarskiej. W gronie tym są byli ordynatorzy szpitali w Piotrkowie Trybunalskim i Bełchatowie. Nieprawdziwe informacje dotyczące leczenia oraz stwierdzonych schorzeń pozwoliły na odraczanie odbycia orzeczonych kar lub unikanie odpowiedzialności karnej przez osoby podejrzane. Proceder trwał w latach 1995-2004.

2. Działalność kontrolna

Celem czynności kontrolnych CBA jest ujawnianie przypadków korupcji w instytucjach publicznych, nadużyć osób pełniących funkcje publiczne oraz działalności godzącej w interesy ekonomiczne państwa. Kontrole prowadzone są na podstawie rocznego planu kontroli zatwierdzanego przez Szefa CBA lub - gdy jest to konieczne - w trybie doraźnym.

Podjęcie kontroli uzależnione jest od wyników analizy przedkontrolnej, w ramach której dokonuje się wstępnej weryfikacji informacji wskazujących na przypadki niestosowania procedur przewidzianych prawem lub poddających w wątpliwość prawidłowość i prawdziwość danych zawartych w oświadczeniach o stanie majątkowym. Podstawą podjęcia analiz są informacje własne oraz sygnały i wnioski przesyłane do CBA przez podmioty zewnętrzne.

W minionym roku przeprowadzono **596 analiz przedkontrolnych**, z czego 55% dotyczyło decyzji gospodarczych (najwięcej przeprowadzono w sferze zamówień publicznych oraz rozporządzania mieniem państwowym i komunalnym), natomiast 45% - oświadczeń majątkowych.

Tematyka analiz przedkontrolnych, których przedmiotem były decyzje gospodarcze, obejmowała:

Lp.	Przedmiot decyzji	Liczba analiz
1.	zamówienia publiczne	138
2.	rozporządzanie mieniem państwowym lub komunalnym	75
3.	gospodarowanie środkami publicznymi	51
4.	wsparcie finansowe	25
5.	przyznawanie zezwoleń	9
6.	prywatyzacja i komercjalizacja	6
7.	inne*	26

*Kategoria obejmuje m.in. przyznawanie ulg, zwolnień, koncesji, prowadzenie działalności gospodarczej z udziałem mienia państwowego lub komunalnego, finansowanie partii politycznych, obowiązki podatkowe.

Efektem przeprowadzenia analiz przedkontrolnych było podjęcie dalszych czynności:

- w 64 przypadkach analizy stanowiły podstawę do wszczęcia kontroli oświadczeń majątkowych lub decyzji gospodarczych;
- w 21 przypadkach stanowiły podstawę do skierowania do prokuratury zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa;
- w 21 przypadkach stanowiły podstawę do skierowania zawiadomienia o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych oraz wniosków do właściwych organów o wszczęcie postępowań wyjaśniających lub kontroli (w tym urzędów skarbowych);
- w 12 przypadkach stanowiły podstawę do przekazania dokumentacji bezpośrednio do organów prokuratury celem dołączenia do prowadzonego postępowania przygotowawczego;
- w 44 przypadkach stanowiły podstawę do przekazania zgromadzonych dokumentów do innych jednostek organizacyjnych Centralnego Biura Antykorupcyjnego w związku z prowadzonymi czynnościami w sprawie;
- w 5 przypadkach przekazano do innych właściwych organów.

W pozostałych przypadkach przeprowadzone analizy nie dały podstaw do podjęcia dalszych działań.

W 2010 r. funkcjonariusze CBA prowadzili ogółem **97 kontroli**, w tym 25 wszczętych w roku poprzednim. Do 31 grudnia zakończonych zostało 55 postępowań kontrolnych.

W trybie planowym wszczęto 33% kontroli, a w trybie doraźnym - 67%. Widoczny przyrost kontroli doraźnych w ogólnej liczbie prowadzonych postępowań kontrolnych pokazuje, iż w miarę nabywania doświadczeń Biuro coraz szybciej reaguje na zachodzące wydarzenia i pojawiające się informacje o potencjalnych nieprawidłowościach.

Spośród kontroli, prowadzonych w okresie sprawozdawczym, 52 dotyczyły decyzji gospodarczych, a 45 polegało na weryfikacji prawidłowości i prawdziwości danych zawartych w oświadczeniach o stanie majątkowym oraz oświadczeniach o prowadzeniu działal-

ności gospodarczej składanych przez osoby pełniące funkcje publiczne, jak również przestrzegania przepisów ograniczających możliwość prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne. Najwięcej postępowań dotyczyło oświadczeń składanych przez samorządowców, pracowników urzędów państwowych oraz parlamentarzystów.

Lp.	Rodzaj pełnionej funkcji publicznej	Liczba kontroli
1.	samorządowcy gminni	16
2.	pracownicy urzędów państwowych	9
3.	parlamentarzyści	8
4.	samorządowcy powiatowi	4
5.	pracownicy spółek Skarbu Państwa	3
6.	osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	2
7.	pozostali	3

Wśród 52 kontroli decyzji gospodarczych przeważającą większość stanowiły kontrole doraźne, których przeprowadzono 38, podczas gdy planowych było 14. Swym zakresem obejmowały następujące obszary:

Lp.	Przedmiot decyzji	Liczba kontroli
1.	zamówienia publiczne	24
2.	rozporządzanie mieniem państwowym lub komunalnym	7
3.	gospodarowanie środkami publicznymi	6
4.	prywatyzacja i komercjalizacja	6
5.	wsparcie finansowe	6
6.	przyznawanie zwolnień przedmiotowych i podmiotowych, ulg	3

Efektem przeprowadzonych kontroli było skierowanie:

- 2 wniosków o odwołanie z zajmowanego stanowiska;
- 22 wystąpień do kontrolowanego lub organu nadzorującego jego działalność w sprawie stwierdzenia w kontrolowanej jednostce organizacyjnej naruszeń przepisów,
- 19 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
- 4 informacji do właściwych organów kontrolnych w związku ze stwierdzeniem potrzeby przeprowadzenia kontroli w szerszym zakresie,
- 1 zawiadomienia związanego z ujawnieniem czynów nie należących do właściwości CBA;
- 1 wniosku do urzędu skarbowego o podjęcie działań w związku z podejrzeniem naruszenia ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Wynikiem skierowanych przez CBA - w następstwie przeprowadzonych analiz i kontroli - zawiadomień o popełnieniu przestępstwa było wydanie do końca 2010 r. przez organy powołane do prowadzenia postępowań przygotowawczych 27 postanowień o wszczęciu, przedstawienie zarzutów 7 osobom oraz skierowanie aktów oskarżenia w odniesieniu do 2 osób.

Działania kontrolne Biura ujawniły szkody w mieniu Skarbu Państwa w wysokości przekraczającej **586 mln zł**.

3. Działalność analityczno-informacyjna

Działalność analityczno-informacyjna CBA ukierunkowana jest na kompleksowe monitorowanie zamówień publicznych, procesów prywatyzacyjnych oraz wybranych programów rządowych w celu wstępnego rozpoznania potencjalnych zagrożeń oraz sporządzania całościowej oceny sytuacji. Jednym z efektów tego rodzaju czynności były raporty na temat zidentyfikowanych nieprawidłowości lub zagrożeń, zawierające także propozycje rozwiązań zapobiegawczych i naprawczych, przekazywane Sekretarzowi Kolegium do Spraw Służb Specjalnych, Sekretarzowi Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Jackowi Cichociemu.

W związku z prowadzonymi działaniami analityczno-informacyjnymi CBA kontynuowało współpracę z ministerstwami i urzędami centralnymi. Dotyczyła ona m.in. zagadnień związanych z prywatyzacją spółek Skarbu Państwa (Ministerstwo Skarbu Państwa), realizacją programu „Radosna Szkoła” (Ministerstwo Edukacji Narodowej) oraz programu „Moje Boisko Orlik - 2012” (Ministerstwo Sportu i Turystyki), jak również gospodarowania funduszami unijnymi (Ministerstwo Rozwoju Regionalnego). Nawiązano kontakty m.in. z Najwyższą Izbą Kontroli, Agencją Mienia Wojskowego, Głównym Inspektorem Farmaceutycznym czy też Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Ważnym źródłem wiedzy na temat przypadków korupcji, zdarzeń ją uprawdopodobniających lub zachowań godzących w interes ekonomiczny państwa były zgłoszenia pochodzące od podmiotów zewnętrznych, których w ubiegłym roku wpłynęło **7 973**. W większości przypadków wykraczały one poza właściwość rzeczową Biura, niemniej jednak wiele wymagało przeprowadzenia czynności weryfikujących ich wiarygodność. W 174 przypadkach przekazywane sygnały skierowane zostały do właściwych miejscowo jednostek organizacyjnych prokuratury.

Ważną inicjatywą ułatwiającą obywatelom przekazywanie zgłoszeń była uruchomiona w grudniu bezpłatna infolinia CBA (800 808 808), która pozwoliła na przyjęcie prawie 3 tys. zgłoszeń telefonicznych. Do listopada wpływało średnio 450 sygnałów miesięcznie.

Dodatkowe obowiązki funkcjonariuszy Biura wiązały się z realizacją ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora, na podstawie której przygotowywano informacje potrzebne do udzielania przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów odpowiedzi na interpelacje i zapytania poselskie oraz pytania w sprawach bieżących.

II. DZIAŁANIA PREWENCYJNE

W minionym roku Biuro położyło zdecydowanie większy nacisk na działania w zakresie profilaktyki antykorupcyjnej, w szczególności w obszarze szeroko pojmowanej edukacji antykorupcyjnej. Poza działalnością stricte edukacyjną przedstawiciele Biura uczestniczyli w przedsięwzięciach rządowych prowadzonych pod auspicjami Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, m.in. w pracach nad:

- *Rządowym planem przeciwdziałania korupcji,*
- *Rządowym planem zwalczania przestępczości zorganizowanej.*

Ponadto CBA udzieliło wsparcia Ministerstwu Finansów w opracowywaniu *Programu antykorupcyjnego polskiej Służby Celnej 2010-2013+*.

Przedsięwzięcia te miały na celu wypracowanie skutecznej strategii zapobiegania przestępczości korupcyjnej i zorganizowanej przez właściwe zdiagnozowanie skutecznych metod i form walki z tymi formami przestępczości.

1. Publikacje

Z inicjatywy Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego w 2010 r. przygotowano publikację pt. **„Poradnik antykorupcyjny dla urzędników”**, przeznaczoną dla osób zatrudnionych w administracji państwowej i samorządowej. Opracowanie przedstawia stan prawny, wyjaśnia istotę stosowania klauzuli bezkarności, a przede wszystkim opisuje najczęściej występujące sytuacje korupcyjne, w których może znaleźć się urzędnik oraz propozycje dotyczące postępowania w przypadku ich zaistnienia. Poradnik ukazał się w nakładzie 11 tys. egzemplarzy i został przesłany do najważniejszych instytucji państwowych, jednostek samorządowych oraz organizacji pozarządowych.

Od 2009 r. CBA publikuje opracowanie analityczne **„Stan korupcji w Polsce na podstawie danych statystycznych przekazanych przez służby i organy państwowe”**, określane roboczo mianem *mapy korupcji*. W październiku 2010 r. ukazała się druga edycja raportu, w której zasadniczy nacisk położono na kwestię efektywności organów wymiaru sprawiedliwości w kontekście orzekanych przez nie sankcji karnych. Publikację wzbogacono również o opisy mechanizmów korupcyjnych oraz wyniki przeprowadzonych w ciągu ostatnich kilku lat badań opinii publicznej na temat korupcji. W podsumowaniu omówiono przyczyny i skutki występowania korupcji oraz problemy związane z diagnozowaniem zjawiska i szacowaniem jego rozmiarów w skali kraju.

Do podmiotów stosujących przepisy ustawy *Prawo zamówień publicznych* adresowana była publikacja pt. **„Rekomendacje postępowania antykorupcyjnych przy stosowaniu procedury udzielania zamówień publicznych”**. Była to druga, uaktualniona wersja poradnika wydanego przez CBA w 2009 r. Ideą przyświecającą temu opracowaniu było przede wszyst-

kim sformułowanie zaleceń na temat prowadzenia postępowań o udzielenie zamówień publicznych, opisanie najczęściej występujących nieprawidłowości związanych z ich udzielaniem oraz sformułowanie pewnych zaleceń praktycznych.

Inny charakter miało opublikowane w grudniu 2010 r. opracowanie pt. „**Institucje antykorupcyjne w wybranych państwach świata**”. Po raz pierwszy podjęto w nim próbę systemowego przeglądu agencji i instytucji antykorupcyjnych funkcjonujących w wybranych państwach świata.

Wszystkie publikacje zostały udostępnione na stronie internetowej Biura www.cba.gov.pl oraz na portalu www.antykorupcja.edu.pl.

2. Szkolenia antykorupcyjne

Elementem działań edukacyjnych związanych z wydaniem „**Poradnika antykorupcyjnego dla urzędników**” było opracowanie programu szkoleniowego dla pracowników instytucji państwowych, którego realizację rozpoczęto w październiku 2010 r. Szkolenia były prowadzone przez funkcjonariuszy Biura, którzy treści teoretyczne ilustrowali przykładami zaczerpniętymi z doświadczenia zawodowego. Do końca roku przeszkolonych zostało łącznie około **700** osób zatrudnionych w dziesięciu ministerstwach, pięciu urzędach centralnych i spółkach Skarbu Państwa, jak również w urzędach terenowej administracji rządowej i samorządowej.

3. Działalność naukowo-badawcza

CBA kontynuowało prace w ramach rozpoczętego w 2009 r. projektu badawczo-rozwojowego pt. „Przeciwdziałanie i zwalczanie przestępczości zorganizowanej i terroryzmu w warunkach bezpiecznego, przyspieszonego i zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego”. Biuro jest odpowiedzialne za realizację komponentu „Problematyka strategii antykorupcyjnej oraz podjęcia w Polsce działań antykorupcyjnych w latach 2009-2011”. W ramach projektu przeprowadzono m.in. analizę orzecznictwa w sprawach o przestępstwa korupcyjne oraz badania porównawcze nad polityką antykorupcyjną państwa.

Na zaproszenie CBA w projekcie badawczym uczestniczą także przedstawiciele środowisk naukowych (Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości oraz Instytutu Spraw Publicznych). W 2010 r. przygotowali oni osiem raportów badawczych i analiz dotyczących obowiązujących rozwiązań prawnych, które z czasem będą mogły być wykorzystane do programowania kierunków pracy Biura:

- 1) „Analiza obowiązujących przepisów prawnych regulujących obszary życia społeczno-gospodarczego szczególnie zagrożonych korupcją, w tym analiza porównawcza ze szczególnym akcentem na kodyfikacje karne”;
- 2) „Ocena stanu realizacji I i II etapu rządowego programu zwalczania korupcji - Strategia Antykorupcyjna 2002-2009”;
- 3) „Społeczna percepcja zagrożeń korupcyjnych w Polsce”;
- 4) „Analiza obowiązujących przepisów antykorupcyjnych z wykazaniem mankamentów prawnych”;
- 5) „Analiza unijnych rozwiązań legislacyjnych w zakresie prawa antykorupcyjnego”;
- 6) „Obszary, mechanizmy oraz skala przestępstw korupcyjnych w życiu publicznym i gospodarczym oraz kierunki ich ewaluacji”;
- 7) „Wymóg niekaralności publicznej - treść i zakres podmiotowy zakazu, propozycje systemu jego rzeczywistego postrzegania, w tym również bieżące monitorowanie”;
- 8) „Prawa i obowiązki osób pełniących funkcje publiczne”.

4. Udział w konferencjach

W ubiegłym roku CBA aktywnie uczestniczyło w spotkaniach i seminariach poświęconych tematyce antykorupcyjnej, organizując również kilka przedsięwzięć tego rodzaju. Na konferencji dla przedstawicieli organizacji pozarządowych, zorganizowanej przez Biuro w dniu 12 maja ub.r., zaprezentowane zostały doświadczenia CBA w zakresie przeciwdziałania, ujawniania i zwalczania korupcji.

W związku z przypadającymi 9 grudnia obchodami Międzynarodowego Dnia Przeciwdziałania Korupcji CBA - wspólnie z Kancelarią Prezesa Rady Ministrów - zorganizowało konferencję, do udziału w której zaproszeni zostali przedstawiciele agencji rządowych, organizacji pozarządowych, świata nauki i służb partnerskich (Litwa, Łotwa, Rumunia) oraz oficerowie łącznikowi w Polsce. Ponadto w siedzibie CBA została zorganizowana pokazowa lekcja antykorupcyjna dla uczniów szóstej klasy szkoły podstawowej. Lekcję, w ramach kampanii edukacyjnej *Małymi krokami... w stronę społeczeństwa obywatelskiego*, przeprowadzili eksperci Instytutu Kościuszki.

W minionym roku Biuro współpracowało także z instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi, m. in.: Fundacją im. Stefana Batorego, Transparency International Polska, Instytutem Spraw Publicznych oraz Instytutem Sobieskiego. W ramach tej współpracy przedstawiciele CBA uczestniczyli w następujących przedsięwzięciach:

- 1) konferencji pt. „Wybory do Parlamentu Europejskiego 2009. Monitoring finansów wyborczych” zorganizowanej przez Fundację im. Stefana Batorego;
- 2) konferencji „Profesjonalna profilaktyka w szkole: teoria i praktyka” zorganizowanej przez Wyższą Szkołę Ekonomii i Innowacji w Lublinie;

- 3) spotkaniu eksperckim (panel antykorupcyjny) Forum Społeczeństwa Obywatelskiego Partnerstwa Wschodniego, zorganizowanym przez Instytut Spraw Publicznych;
- 4) „III konferencji podsumowującej realizację obietnic wyborczych dotyczących przeciwdziałania korupcji złożonych przez partie polityczne podczas kampanii” zorganizowanej przez Antykorupcyjną Koalicję Organizacji Pozarządowych;
- 5) szkoleniach organizowanych przez Biuro Kontroli i Audytu Ministerstwa Spraw Zagranicznych (funkcjonariusze Biura szkolili pracowników polskich placówek dyplomatycznych w Austrii, Uzbekistanie i na Ukrainie);
- 6) panelu dyskusyjnym z pracownikami wywiadu i kontroli skarbowej oraz przedstawicielami Prokuratury Apelacyjnej w Warszawie i Prokuratury Okręgowej Warszawa-Praga, podczas którego zaprezentowano projekt ujednoliconego wzoru oświadczenia majątkowego;
- 7) spotkaniu roboczym z przedstawicielami Banku Światowego poświęconemu tematyce oceny polskiego systemu zamówień publicznych oraz wymianie doświadczeń na temat funkcjonowania przepisów o zamówieniach publicznych w innych krajach.

III. WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Celem współpracy z organizacjami międzynarodowymi oraz służbami innych państw było pogłębienie wiedzy dotyczącej zjawisk korupcyjnych, rozwiązań i instrumentów funkcjonujących za granicą, jak również bieżąca wymiana informacji związana z działaniami operacyjnymi i śledczymi. Podstawę prawną współpracy stanowiły przepisy ustawy o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym oraz wiążące Polskę akty prawa europejskiego i międzynarodowego:

- 1) decyzja ramowa Rady UE 2006/960/WSiSW z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie uproszczenia wymiany informacji i danych wywiadowczych między organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej;
- 2) decyzja Rady UE 2007/845/WSiSW z dnia 6 grudnia 2007 r. w sprawie współpracy między biurami ds. odzyskiwania mienia w państwach członkowskich w dziedzinie wykrywania i identyfikacji korzyści pochodzących z przestępstwa lub innego mienia związanego z przestępstwem;
- 3) decyzja ramowa Rady UE 2008/977/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie ochrony danych osobowych przetwarzanych w ramach współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych;
- 4) decyzja Rady UE 2008/615/WSiSW z dnia 23 czerwca 2008 r. w sprawie intensyfikacji współpracy transgranicznej, szczególnie w zwalczaniu terroryzmu i przestępczości transgranicznej;
- 5) konwencja Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji z 31 października 2003 r.;
- 6) prawnokarna konwencja o korupcji z 27 stycznia 1999 r.

Realizując postanowienia ustawy o CBA uzależniające nawiązanie współpracy z podmiotami zagranicznymi od uzyskania zgody Prezesa Rady Ministrów², do końca 2010 r. Biuro:

- 1) uzyskało zgodę na współpracę ze służbami Czech, Francji, Kosowa, Litwy, Niemiec, Rumunii, Szwecji, Słowacji, Wielkiej Brytanii i Włoch;
- 2) wystąpiło o uzyskanie zgody na współpracę ze służbami Albanii, Austrii, Belgii, Bułgarii, Chorwacji, Cypru, Danii, Estonii, Finlandii, Hiszpanii, Holandii, Luksemburga, Łotwy, Malty, Słowenii i Szwajcarii.

Centralne Biuro Antykorupcyjne kontynuowało współpracę z następującymi organizacjami i instytucjami międzynarodowymi:

- 1) Europejscy Partnerzy Przeciwno Korupcji/Europejska Sieć Antykorupcyjna - EPAC/EACN (współpraca polega na wymianie doświadczeń i umożliwia wypracowywanie standardów działania służb antykorupcyjnych);
- 2) Grupa Państw Przeciwno Korupcji - GRECO (udział w pracach grupy obejmuje m.in. uczestnictwo w ewaluacji innych krajów, co pozwala na poznanie ich doświadczeń);
- 3) Międzynarodowa Akademia Antykorupcyjna - IACA (forum wymiany doświadczeń z partnerami zagranicznymi);
- 4) Europejskie Biuro ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych - OLAF (współpraca pozwala na podnoszenie kwalifikacji funkcjonariuszy CBA oraz stwarza możliwość korzystania z grantów OLAF-u na szkolenia wewnętrzne i pomoc techniczną);
- 5) Europejskie Biuro Policji - EUROPOL (współpraca obejmuje głównie wymianę informacji oraz udział w opracowywaniu dokumentów o charakterze analitycznym);
- 6) Międzynarodowa Organizacja Policji Kryminalnych - INTERPOL (współpraca pozwala na dostęp do baz danych oraz materiałów analitycznych INTERPOL, jak również umożliwia kontakty z partnerami zagranicznymi, którzy nie posiadają wyspecjalizowanych służb antykorupcyjnych);
- 7) Biuro ds. Narkotyków i Przestępczości Narodów Zjednoczonych - UNODC (współpraca w zakresie edukacji, informacji i prewencji antykorupcyjnej);
- 8) Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie - OBWE (współpraca umożliwia korzystanie z projektów rozwojowych oraz finansowania przedsięwzięć w ramach realizacji mandatów organizacji);
- 9) EUROJUST (współpraca pozwala zwiększyć szybkość i efektywność czynności sądowno-prokuratorskich o charakterze międzynarodowym w ramach tzw. wspólnych zespołów śledczych);
- 10) Bank Światowy (w zakresie swojej właściwości CBA uczestniczy w opiniowaniu materiałów analitycznych).

² Przepis regulujący zasady nawiązywania współpracy z organami i służbami innych państw wszedł w życie z dniem 2 września 2010 roku.

W ramach współpracy z wymienionymi instytucjami przedstawiciele Biura uczestniczyli w licznych spotkaniach, seminariach i konferencjach międzynarodowych, jak również w przedsięwzięciach szkoleniowych. Warto w tym miejscu wspomnieć o konferencji *Effective Means in preventing/combating conflicts of interests and incompatibilities*, podczas której zaprezentowano polskie rozwiązania w zakresie kontroli oświadczeń majątkowych oraz o szkoleniu twinningowym w zakresie zwalczania prania pieniędzy i finansowania terroryzmu przeprowadzonym z udziałem eksperta CBA dla rumuńskich organów ścigania.

Oprócz tego Centralne Biuro Antykorupcyjne uczestniczy na bieżąco w międzynarodowej wymianie informacji kryminalnych w związku z prowadzonymi czynnościami operacyjnymi i procesowymi. Utrzymywane są również kontakty robocze z oficerami łącznikowymi zagranicznych służb akredytowanymi w Polsce.

IV. ZAGADNIENIA ORGANIZACYJNE I STRUKTURALNE CBA

1. Struktura organizacyjna

Zarządzeniem nr 72 Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2010 r. w sprawie nadania statutu Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu została zmieniona struktura organizacyjna Biura. W wyniku reorganizacji w miejsce dotychczasowego Zarządu Operacyjno-Śledczego i Zarządu Operacji Regionalnych utworzone zostały dwie jednostki organizacyjne: Departament Operacyjno-Śledczy oraz Delegatura CBA w Warszawie. Jednocześnie delegatury Biura uzyskały status samodzielnych jednostek organizacyjnych. Obecna struktura organizacyjna obejmuje następujące jednostki:

- 1) Departament Operacyjno-Śledczy,
- 2) Departament Ochrony,
- 3) Departament Postępowań Kontrolnych,
- 4) Departament Analiz,
- 5) Biuro Techniki Operacyjnej,
- 6) Biuro Prawne,
- 7) Biuro Finansów,
- 8) Biuro Kadr i Szkolenia,
- 9) Biuro Logistyki,
- 10) Biuro Teleinformatyki,
- 11) Biuro Kontroli i Spraw Wewnętrznych,
- 12) Gabinet Szefa,
- 13) Zespół Audytu Wewnętrznego,
- 14) Delegatura w Białymstoku,
- 15) Delegatura w Gdańsku,
- 16) Delegatura w Katowicach,

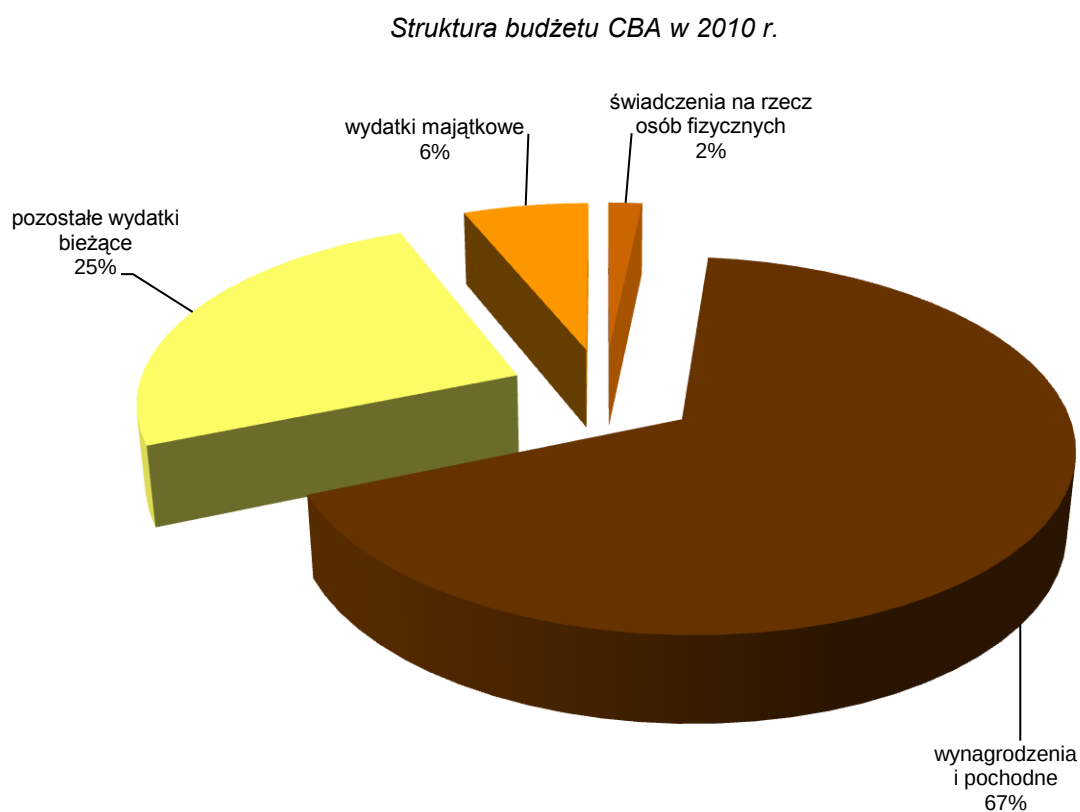
- 17) Delegatura w Krakowie,
- 18) Delegatura w Lublinie,
- 19) Delegatura w Łodzi,
- 20) Delegatura w Poznaniu,
- 21) Delegatura w Rzeszowie,
- 22) Delegatura w Szczecinie,
- 23) Delegatura w Warszawie,
- 24) Delegatura we Wrocławiu.

Efektem wprowadzonych zmian było również dostosowanie właściwości miejscowej delegatur do zasadniczego podziału terytorialnego państwa, podczas gdy w latach wcześniejszych pokrywała się ona z jurysdykcją prokuratur apelacyjnych.

2. Finansowanie służby

Zgodnie z ustawą budżetową na działalność Centralnego Biura Antykorupcyjnego przeznaczono w 2010 r. środki w wysokości ponad **107 mln zł**. Wydatki faktycznie poniesione były nieco niższe od planowanych i wyniosły **106,6 mln zł** (99,6% planu).

Największą część budżetu CBA (ponad 2/3 wydatków) pochłonęły wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń. Zwrócić należy uwagę, że wydatki majątkowe stanowiły jedynie 6% planu finansowego.

3. Sytuacja logistyczna

W minionym roku jednym z podstawowych problemów logistycznych Biura była trudna sytuacja lokalowa. Z uwagi na brak w zasobach Skarbu Państwa nieruchomości zapewniających odpowiednie warunki pracy, konieczne było ich poszukiwanie na rynku komercyjnym. Zważywszy na ograniczone środki budżetowe, mimo podejmowanych starań, sytuacja lokalowa delegatur nie uległa większej poprawie. Z tego względu CBA kontynuuje starania w zakresie pozyskania w trwały zarząd nieruchomości dla części swych delegatur.

Podkreślić jednocześnie należy, że również centrala Biura nie dysponuje jedną siedzibą spełniającą potrzeby służby. Powoduje to konieczność zapewnienia transportu między dwoma oddalonymi od siebie obiektami, rodzi dodatkowe koszty i ogranicza efektywność działania CBA.

Poprawie uległ natomiast stan infrastruktury informatycznej Biura. W ubiegłym roku zakończone bowiem zostały prace nad wdrożeniem Centralnego Systemu Informacyjnego we wszystkich jednostkach CBA. System ten unifikuje dostęp do jawnych zbiorów informacji umożliwiając kierowanie jednego zapytania do wielu źródeł oraz integrację otrzymanych odpowiedzi w jeden dokument. Zakończono również trwające kilka lat prace przygotowujące postępowanie przetargowe, w wyniku którego podpisano umowę na budowę systemu klasy ERP przeznaczonego do obsługi kadrowej, finansowej i logistycznej. Pozwoli on zintegrować informacje rozproszone dotychczas w różnych zbiorach danych CBA.

4. Sytuacja kadrowa

Według stanu na 31 grudnia 2010 r. w Centralnym Biurze Antykorupcyjnym zatrudnionych było **797** funkcjonariuszy oraz **62** pracowników. W ubiegłym roku do służby przyjęto 44 funkcjonariuszy oraz zatrudniono 11 pracowników cywilnych. Jednakże - z uwagi na rezygnację ze służby 75 funkcjonariuszy i odejście 3 pracowników - odnotowano spadek stanu zatrudnienia.

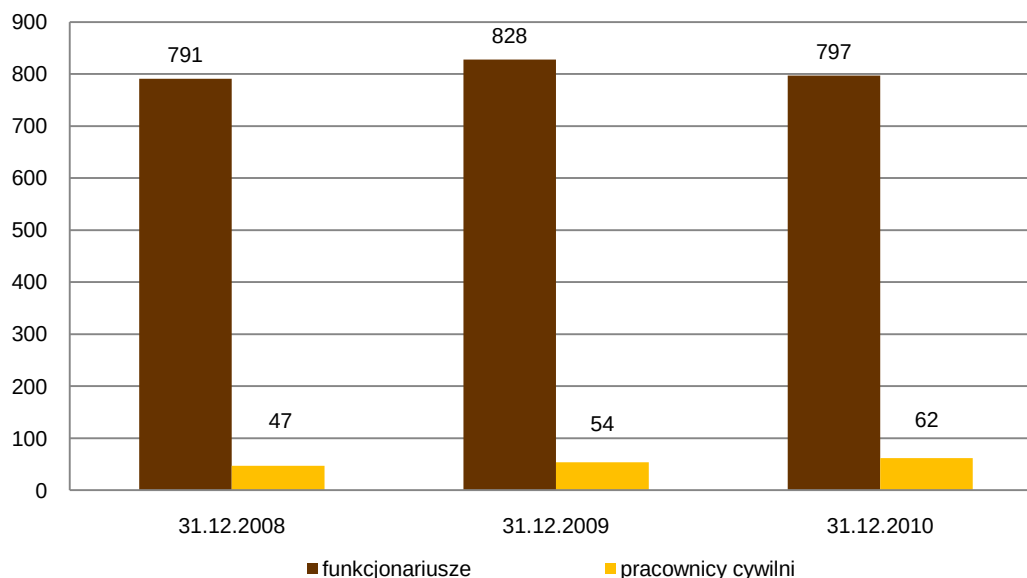
W wyniku przeprowadzonej reorganizacji w CBA wprowadzona została jednolita struktura etatowa. Jednocześnie dostosowano siatkę stanowisk służbowych do potrzeb służby, rozszerzając zbyt wąską ścieżkę awansową³. Dzięki zmianie dotychczasowej polityki zarządzania zasobami ludzkimi ograniczono też liczbę kadry kierowniczej w stosunku do ogółu zatrudnionych (w październiku 2009 r. odsetek ten wynosił 17,4%, po reorganizacji - 11,2%), eliminując tym samym jej przerost stwierdzony w wyniku ubiegłorocznego audytu.

Biorąc pod uwagę konieczność racjonalnego wykorzystania zasobów kadrowych, warto również zwrócić uwagę na wzrost odsetka pracowników cywilnych w stosunku do ogółu

³ Zamiast dotychczasowych czterech stanowisk służbowych o charakterze wykonawczym (inspektor, agent, agent specjalny, ekspert) funkcjonuje ich obecnie osiem (dodatkowo: młodszy inspektor, starszy inspektor, młodszy agent, starszy agent).

zatrudnionych. Przyczyną tego było dążenie do powierzania wyłącznie pracownikom cywilnym wszelkich prac pomocniczych, takich jak: obsługa logistyczna, finansowa, kancelaryjna.

Stan zatrudnienia w CBA w 2010 r.

5. Doskonalenie zawodowe

Proces szkolenia funkcjonariuszy Centralnego Biura Antykorupcyjnego dostosowany był do bieżących potrzeb związanych z wykonywaniem ustawowych zadań CBA. W ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych funkcjonariuszy CBA zorganizowano szkolenia, których tematyka obejmowała szerokie spektrum zagadnień, m.in. ochronę informacji niejawnych (ze względu na wejście w życie nowej ustawy), funkcjonowanie Elektronicznego Systemu Odzyskiwania Mienia i analizę kryminalną. W 2010 r. po raz pierwszy też wykorzystano nową formę kształcenia, jaką jest szkolenie e-learningowe. Przy współpracy z Departamentem Informacji Finansowej Ministerstwa Finansów przeprowadzono w ten sposób część szkolenia na temat prania pieniędzy i finansowania terroryzmu.

Doskonalenie zawodowe było realizowane zarówno przy wykorzystaniu własnej kadry szkoleniowej, jak i ekspertów z innych instytucji publicznych. W tym kontekście warto zwrócić uwagę na nawiązanie współpracy z Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego, co umożliwia wykorzystanie bazy szkoleniowej tej służby do podnoszenia kwalifikacji funkcjonariuszy CBA.

Ponadto - podobnie jak w latach wcześniejszych - ważnym elementem podnoszenia kwalifikacji zawodowych były studia podyplomowe i doktoranckie oraz aplikacje prawnicze.